

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina-Federacija Bosne i Hercegovine

Kanton Sarajevo - GRAD SARAJEVO

GRADONAČELNIK

DODJELJENO: 04-01-2022			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Rasni broj	Broj prilogu
09	09	29	09

Broj: 01-GV-02-2037/22

Sarajevo, 28.12.2022. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
--ADSKO VIJEĆE

Na osnovu člana 26. stav (1) tačka 2. i člana 74. stav (1) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na sjednici 22. održanoj dana 28.12.2022. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Gradsko vijeće Grada Sarajeva razmatralo je tekst Nacrt Odluke o izmjeni Odluke o podizanju spomenika bosanskom kralju Tvrtsku I Kotromaniću zajedno sa idejnim rješenjem koji je u prilogu ovog akta i upućuje ga u javnu raspravu u trajanju od 10 dana od dana upućivanja Nacrt Odluke u javnu raspravu.
2. Subjekti u javnoj raspravi su klubovi gradskih vijećnika, Općina Centar Sarajevo, Zavod za kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe, Zavod za planiranje KS i drugi subjekti koji iskažu interes.
3. Ovaj Zaključak, čiji je sastavni dio utvrđeni Nacrt Odluke o izmjeni Odluke o podizanju spomenika bosanskom kralju Tvrtsku I Kotromaniću, tokom trajanja javne rasprave bit će javno dostupan na službenoj internetskoj stranici Grada Sarajeva, putem poveznice istaknute na naslovnoj stranici pod naslovom „Poziv za javnu raspravu o Nacrtu Odluku o izmjeni Odluke o podizanju spomenika bosanskom kralju Tvrtsku I Kotromaniću“.
4. Primjedbe, prijedlozi i sugestije iznesene u diskusijama radnih tijela Gradskog vijeća i gradskih vijećnika, iznesene na sjednici Gradskog vijeća pri razmatranju Nacrtu Odluku o izmjeni Odluke o podizanju spomenika bosanskom kralju Tvrtsku I Kotromaniću, tretirat će se kao prilog javnoj raspravi.
5. Za organizaciju i vođenje javne rasprave određuje se gradonačelnica putem Službe za urbano planiranje, investicije, stambene i komunalne poslove i Komisija za spomenike Gradskog vijeća Grada Sarajeva.

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

ODLUKE
O IZMJENI ODLUKE O PODIZANJU SPOMENIKA BOSANSKOM KRALJU
TVRTKU I KOTROMANIĆU
(Nacrt)

Predlagač: Komisija za spomenike
Obrađivač: Služba za urbano planiranje, investicije,
stambene i komunalne poslove

Sarajevo, decembar 2022. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3

71000 Sarajevo, BiH

Tel: +387 33 216 659

Fax: +387 33 205 874

Email: gsgv@sarajevo.ba

Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Na osnovu člana 26. stav (1) tačka 2. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08 – prečišćeni tekst), te člana 20. i člana 21. Odluke o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 49/19, 28/20 – Ispravka), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na _____. sjednici održanoj dana _____.2022. godine, donijelo je,

(Nacrt)

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKEO PODIZANJU SPOMENIKA BOSANSKOM KRALJU
TVRTKU I KOTROMANIĆU**

**Član 1.
(Lokacija i idejno rješenje)**

Mjenja se stav (1) člana 2. Odluke o podizanju spomenika bosanskom kralju Tvrktu I Kotromaniću („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 24/22), tako da glasi:

“(1) Spomenik se podiže na zemljištu označenom kao k.č. 1102 KO Sarajevo VII, pješačko ostrvo, a prema idejnom rješenju koji je sastavni dio ove Odluke.”

**Član 2.
(Stupanje na snagu)**

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

Broj:
Sarajevo,

OBRAZLOŽENJE

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u odredbama član 26. stav (1) tačka 2) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 34/08 – prečišćeni tekst) kojim je propisano da Gradsko vijeće donosi odluke, druge propise i opće akte i daje njihovo tumačenje.

Pravni osnov sadržan je i u članu 20. Odluke o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 49/19, 28/20 – Ispravka) kojim je propisano da odluku o podizanju spomenika od značaja za Grad Sarajevo donosi Gradsko vijeće Grada Sarajeva. Članom 21. iste Odluke propisani su obavezni elementi odluke.

RAZLOZI DONOŠENJA

Grad Sarajevo je donio Odluku o podizanju spomenika bosanskom kralju Tvrtku I Kotromaniću („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 24/22) u kojoj je definisao lokaciju podizanja i idejno rješenje, a prema dostupnoj lokaciji u Elaboratu o mogućim lokacijama za podizanje spomenika, odnosno u parku između zgrade Predsjedništva i Vlade Kantona Sarajevo na zemljištu označenom kao k.č. 1608 K.O. Sarajevo IV (novi premjer).

Grad Sarajevo, odnosno nadležna služba pribavila je prethodno pozitivno Mišljenje Općine Centar broj: 08-19-1833 od 18.03.2020. godine, kao i Mišljenje Zavoda za planiranje Kantona Sarajevo broj: 08-19-4556 od 29.07.2021. godine, u kojem je, između ostalih, predložena i navedena lokacija.

U postupku ishodovanja urbanističke saglasnosti, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika dala je negativno Mišljenje broj: 09-04-1317 od 06.09.2022. godine na dostavljeno idejno rješenje. U dostavljenom Mišljenju navedeno je da idejno rješenje nije u skladu Odlukom o proglašenju historijskog urbanog pejsaža Sarajeva („Službene novine BiH“, br. 1/21 i 10/21), tačnije izvodom iz priloga 5. stav (14), tačka a).

Nova predložena lokacija nije u obuhvatu prethodno navedene Odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika. Predložena lokacija nalazi se na pješačkom ostrvu preko puta SCC-a, na zemljištu označenom kao k.č. 1102 KO Sarajevo VII, pješačko ostrvo. Lokalitet je predložen jer omogućava sagledivost spomenika sa svih strana, a u blizini je državnih institucija.

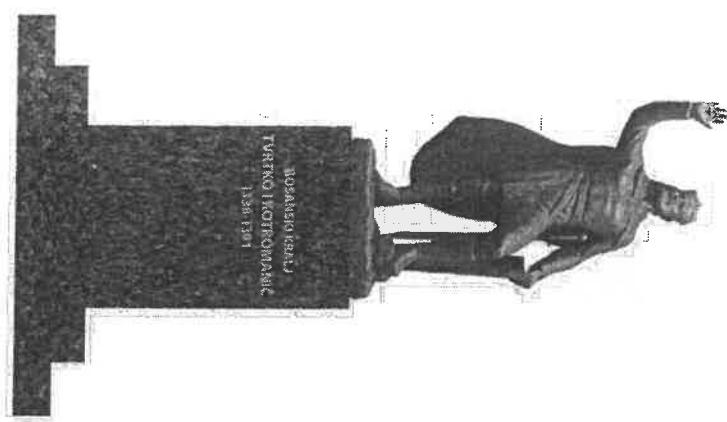
Zadržava se isto prethodno usvojeno idejno rješenje uz izmjenu lokacije.

Ostale odredbe prethodno usvojene Odluke o podizanju spomenika bosanskom kralju Tvrtku I Kotromaniću („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 24/22), ostaju nepromijenjene.

FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju ove Odluke predviđena su sredstva u Budžetu Grada Sarajeva za 2022. godinu.

IDEJNO RJEŠENJE SPOMENIKA BOSANSKOG KRALJA TVRTKA I KOTROMANIĆA

Tekstualno obrazloženje idejnog rješenja za spomenik bosanskog kralja Tvrtka I Kotromanića u Sarajevu

Velike i značajne umjetničke teme, poput spoemnika prvog bosanskog kralja, zahijevaju velike umjetničke odgovore. Cilj autora je jedinstvenim jezikom vizuelne umjetnosti predstaviti lik vladara koji je obilježio period političke stabilnosti, kulturni i duhovni napredak srednjovjekovne bosanske drzave. On postaje sublimacija svega što Bosna jeste, a manifestira se kroz dostojanstvo, snagu, odlučnost, ali i dobrodušnost. Stoga svaki detalj figuralnog prikaza je studiozno promislen i može se interpretirati na različitim simboličkim razinama. Ikonografski sadržaj obilježen je heraldičkim simbolima i attributima koji se vežu za dinastiju Kotromanića, kao obilježjima vladarske moći, poput kraljevske krunе, štita sa motivom liliјana, srednjovjekovnog mača i plašta. Dinamična forma kraljevskog plašta koji se vjori na vjetru simbolizira turbulentnost i sve izazove prostora na kojem su se stoljećima sučeljavali različiti interesi. U tom kontekstu vladar se predstavlja kroz monumentalnu skulpturalnu formu kao odlučni zaštitnik svog Naroda. On ponosno stoji na zemlji bosanskoj siguran u njenu opstojnost. Postavljanim figure u pozu kontraposta, postiže se balans dinamičkih i statičnih elemenata unutar skulpturalne kompozicije. Desna ruka je podignuta s otvorenim dlanom, karakterističnim motivom sa srednjovjekovnih stećaka, a može se protumačiti kao prijateljski čin, otvorenost za sve ljudе dobre volje i bez skrivenih namjera. Univerzalno značenje ovog motiva sugerira dobronamjernost, mir i spremnost za dijalog, poštovanje i razumijevanje drugačijeg. U tom smislu lik vladara postaje simbolom inkvizivnog, otvorenog karaktera bosanskih društva uvijek spremnog za razumijevanje i prihvatanje različitosti koje postaju njegova komparativna prehost. Spomenička cjelina se sastoji: od postamenta visine 2,4m i skulpture kralja Tvrtka I Kotromanića visine 3,5m. Na postamentu od poliranog granita je ručno uklesan tekst:

BOSANSKI KRALJ
TVRTKO I KOTROMANIĆ
1338-1391

Estetske, prostorno-oblikovne i stilске karakteristike spomeničke plastike s obilježjima klasicizma skladno se uklapaju u arhitektonsko-urbanističko okruženje. Predviđena je lokacija označena kao k.č. 1102/2 KO Sarajevo VII, u neposrednoj blizini državnih institucija.

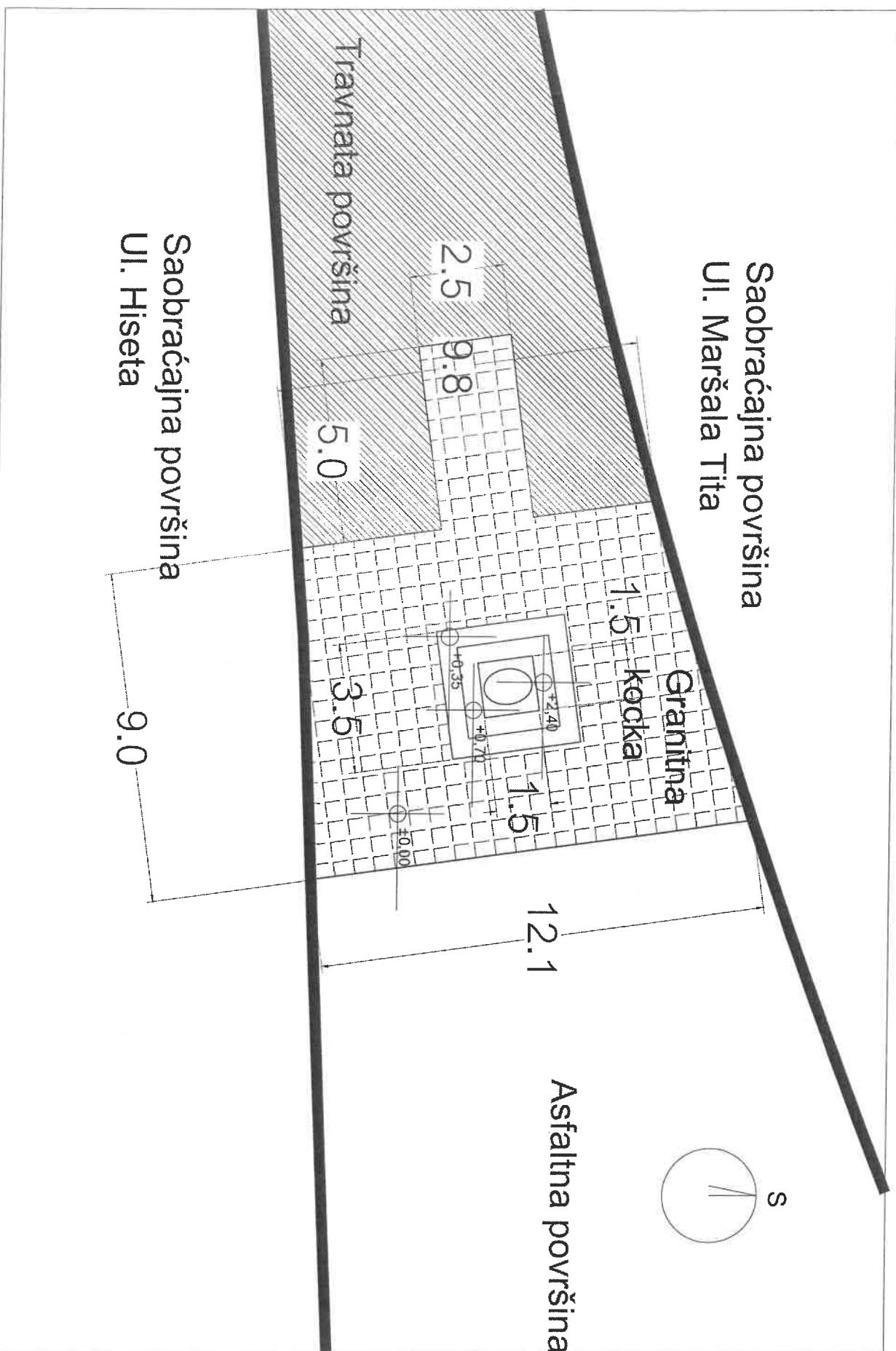
Tehnološki proces izrade spomeničke plastike obuhvata nekoliko faza:

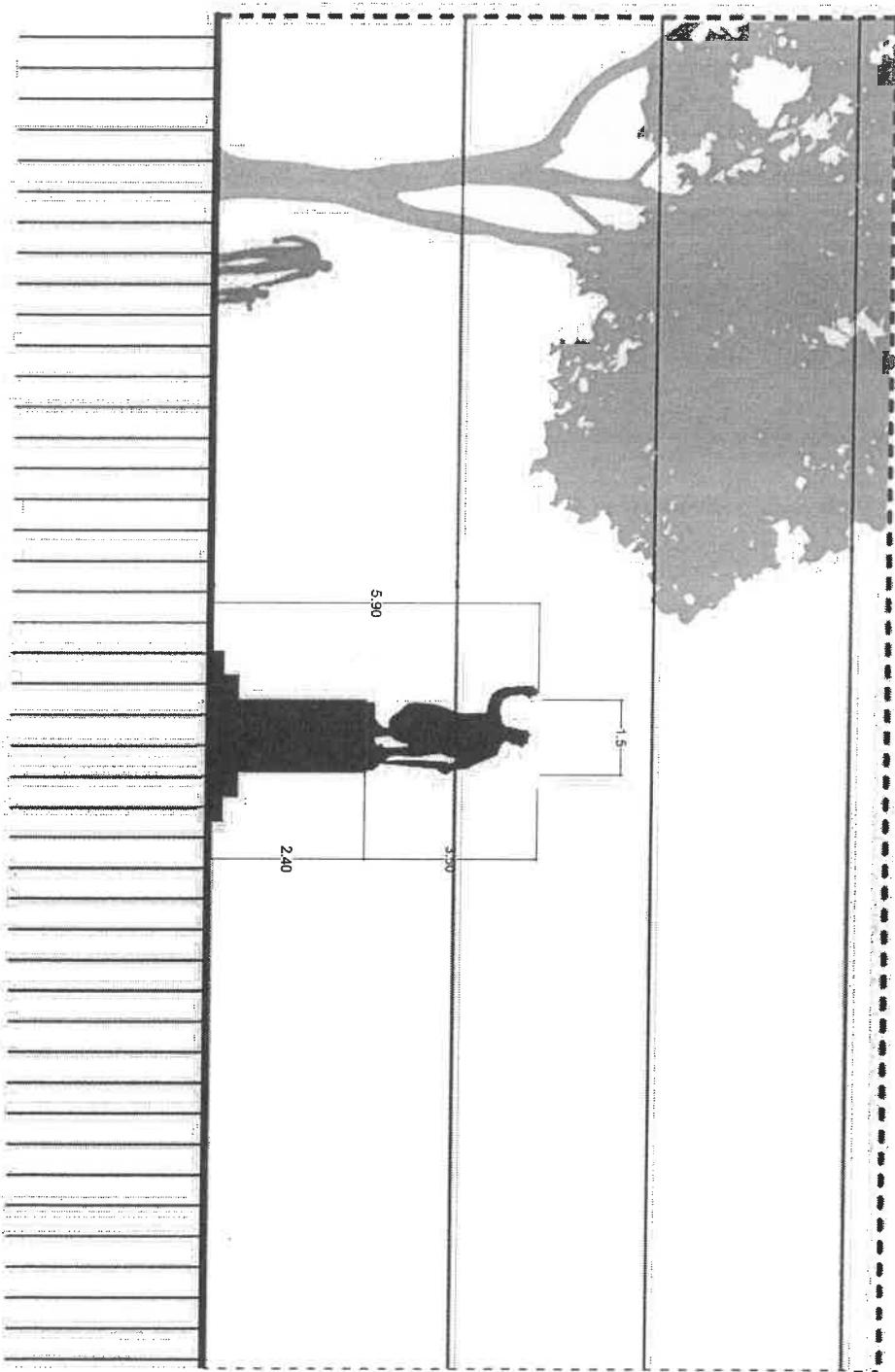
- Izrada podija i čvrste metalne konstrukcije za skulpturu
- Modeliranje figure bosanskog kralja Tvrtka I Kotromanića u konačnoj veličini (visina 3,5m tj. predloženi model uvećan 5 puta)
- Uzimanje otiska sa uvećane figure kralja Tvrtka i izrada kalupa (negativ) u gipsu
- Izrada pozitiva (lijevanje figure kralja u gipsu)
- Pakiranje i transport do livanice
- Izrada kalupa i lijevanje figure kralja Tvrtka I Kotromanića u umjetničkoj bronzi tehnikom izgubljeni vosak
- Lijevanje i cijeliranje izlivenе bronzone figure
- Patiniranje bronzone figure
- Transport i montaža figure na ranije pripremljen postament
- Izrada armiranog betonskog temelja u zemlji na lokaciji spomenika
- Postavljanje postamenta od tamnosiviog poliranog granita na ukopani armirano-betoniski temelj
- Postavljanje podnih reflektora sa obje strane spomenika koji služe za osvjetljavanje spomenika tokom noći

Bronzana figura će vremenom dobiti prirodnu patinu.

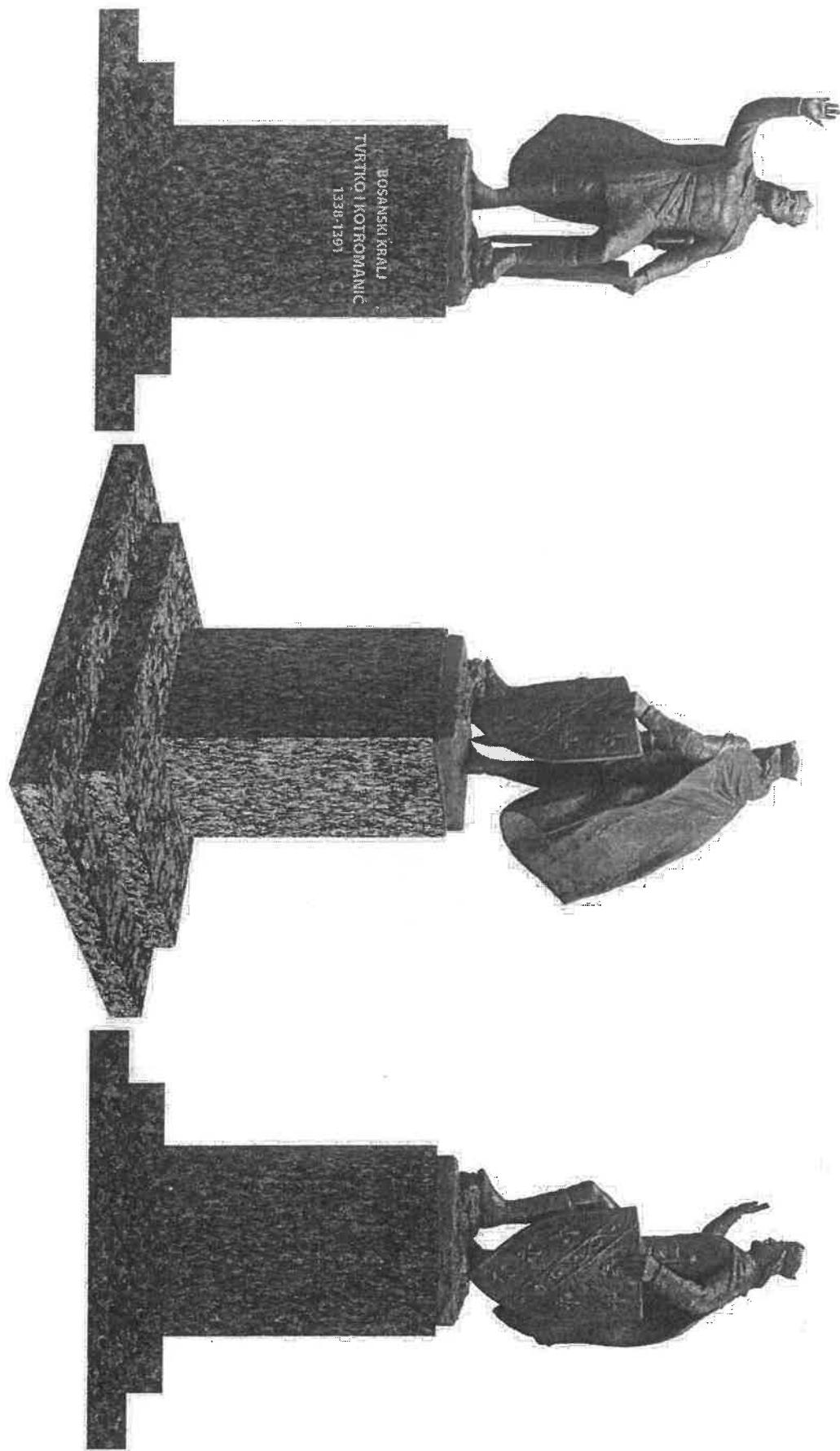
Kamen granit koji će biti korišten za postament, izvanredno podnosi sve klimatske promjene i atmosferske uticaje, tako da cijeli spomenik ne zahtijeva nikakvo održavanje. Potrebna okvirna finansijska sredstva za izgradnju spomenika sa svim predviđenim radovima iznosi 230.000,00 KM sa PDV-om. Za sve predviđene radove potrebno je 7 mjeseci od dana potpisivanja ugovora.

VIZUELIZACIJA SPOMENIKA KRALJA TVRTKA I KOTROMANIĆA

VIZUELIZACIJA SPOMENIKA KRALJA TVRTKA I KOTROMANIĆA U PROSTORU

